

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III Semester B.Com. Degree Examination, March/April - 2022

SANSKRIT

Rajadharm in Kautilya Arthashastra and Swastya Samrakshanam
(CBCS Semester Scheme Freshers 2019-20, 2020-21 and onwards)

Paper - III

Maximum Marks : 70

Time : 3 Hours

- Instructions to Candidates:- 1) Answer in Sanskrit/ Kannada/ English.
2) Answer Question No. I in Sanskrit only.

(10×1=10)

I. समुचितम् उत्तरं चिनुत।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer.

- 1) कौटिल्येन विरचितस्य ग्रन्थस्य नाम किम्?
अ) कामशास्त्रम् आ) अर्थशास्त्रम् इ) मोक्षशास्त्रम् ई) धर्मशास्त्रम्
- 2) अर्थशास्त्रे कति प्रकरणानि सन्ति?
अ) षोडश आ) एकादश इ) अष्टादश ई) पञ्च
- 3) कौटिल्यस्य जन्म नाम किम्?
अ) विष्णु गुप्तः आ) धर्मगुप्तः इ) धनगुप्तः ई) धान्यगुप्तः
- 4) आषोडशात् वर्षात् किम् आचरेत्?
अ) नाटयम् आ) ज्ञानम् इ) ब्रह्मचर्यम् ई) विवाहम्
- 5) आश्रमाः कति?
अ) चत्वारः आ) षट् इ) पञ्च ई) एकादश
- 6) आन्वीक्षिकी नाम का?
अ) शिक्षा आ) कल्पः इ) ज्योतिषम् ई) तर्कशास्त्रम्

P.T.O.

- 7) राजा अर्थसंयोगेन किं लभते ?
 अ) ज्ञानम् आ) धनम् इ) फलम् ई) लोकप्रियत्वम्
- 8) कौटिल्यमतानुसारं कः प्रधानः ?
 अ) मोक्षः आ) अर्थः इ) धर्मः ई) कामः
- 9) ब्राह्मणानां कर्माणि कति ?
 अ) पञ्च आ) षट् इ) सप्त ई) अष्ट
- 10) उशीनरः कः ?
 अ) बुद्धः आ) गुरुः इ) शुक्रः ई) शनिः

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तर लिखत।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an Essay on any two of the following.

- 1) कौटिल्यस्य काल-देश कृतीनां विषये प्रबन्धमेकं लिखत।

ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಕಾಲ, ದೇಶ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on place, date, and works of koutilya.

- 2) अर्थशास्त्रस्य महत्त्वं विवृणुत।

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the importance of Arthashastra.

- 3) राजर्षिवृत्तं विवृणुत।

ರಾಜರ್ಷಿ ವೃತ್ತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe (Rajarshi vrittam) - राजर्षिवृत्तं

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate the Explain any three shlokas.

- 1) प्रदीपः सर्वविद्यानामुपायः सर्वकर्मणाम्।

आश्रयः सर्वधर्माणां शश्वदान्वीक्षिकी मता॥

- 2) तस्मात् स्वधर्म भूतानां राजा न व्यभिचारयेत्।
स्वधर्म सन्धानो हि प्रेत्ययेह च नन्दति॥
- 3) व्यवस्थितार्यमर्यादः कृतवर्णाश्रयस्थितिः।
त्रय्याहि रक्षितो लोकः प्रसीदति न सीदति॥
- 4) चतुर्वर्णाश्रतो लोको राजादण्डेन पालितः।
स्वधर्मकर्माभिरतो वर्तते स्वेषु वर्त्मसुः॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain any two sentences with references to context.

- 1) चतस्रः एव विद्या इति कौटिल्यः।
- 2) त्रय्या हि रक्षितो लोकः प्रसीदति न सीदति।
- 3) बलीयान् अबलं हि ग्रसते दण्डधराभावे।
- 4) विनयभूलो हि दण्डः प्राणभृतां योगक्षेमावहः।

V अ) एकस्य प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत।

(1×10=10)

ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on any of the following.

- 1) आयुर्वेदानुसारम् 'आहारपद्धति' विवृणुत।

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

What should be the food habit as per the Ayurveda.

- 2) अष्टाङ्गयोगस्य परिचयं कुरुत।

ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ.

Describe Astanga yoga.

(4)

34305

(2×5=10)

आ) द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on any two.

- 1) जलपानम्
 - 2) व्यायामः
 - 3) प्राणायामः
 - 4) स्नानस्य महत्त्वम्
-